

Lermontov (1814-1841): De dood van de dichter (1837) in De Demon en andere gedichten. Vertaald door Arie van der Ent. Uitgeverij Douane, Rotterdam. 2015.

De dood van de dichter

De dichter dood! Een erezaak.
Hij viel belasterd en belogen,
de borst vol lood en dorst naar wraak,
het trotse hoofd terneer gebogen...
Zijn dichterziel verdroeg niet langer
de schande der belediging,
hij daagde heel die wereld uit,
alleen, als eerder... werd vermoord!
Vermoord...! Waartoe die tranen nu,
dat loze koor van lege hulde,
die woorden van rechtvaardiging?
Het noodlotsvonnis werd voltrokken!
Hebt gij zijn vrije, koene gave
niet eerst genadeloos geknecht
en voor de lol het smeulend vuur
weer huizenhoog toen opgeblazen?
Wat nu? Wees vrolijk nu... Hij kon
de laatste kwelling niet verdragen:
zijn genius is als een ster gedoofd,
zijn zegekrans is nu verwelkt.

Zijn moordenaar bracht hem de slag
koelbloedig toe... er was geen redding:
zijn ijdel hart sloeg regelmatig,
zijn hand omklemde het pistool.
Geen wonder ook...! Van heel ver weg,
met massa's andere vluchtelingen,
op zoek naar baantjes en geluk,
was hij door het lot hier aangespoeld;
hij lachte en verachtte stoer
de taal en zeden van dit land;
hoe kon hij onze glorie sparen,
begrijpen op dit bloedig ogenblik
waartegen hij zijn hand ophief...?

Vermoord – en door het graf verzolgen,
zoals die zanger, onbekend, maar aardig,
de prooi van doffe jaloezie,
door hem met zoveel wondere kracht bezongen,
geveld, als hij, door een meedogenloze hand.

Waarom gaf hij de kalme lust en vriendschap op,
betrad hij deze wereld, zo afgunstig en benauwd,
voor het vrijgevochten hart en voor de grote hartstocht?
Waarom gaf hij een hand aan ondermaatse lasteraars,
Waarom geloofde hij hun valse taal, hun kozen,
De man, die sinds zijn jeugd de mensen zo goed doorhad...?

Men nam de krans hem af – en drukte hem een
doornenkroon,
met lauweren omrankt, op het vermaarde hoofd:
maar de verstopte naalden prikten
tot bloedens toe hem in de schedel;
zijn laatste ogenblikken werden hem vergald
door sluw gefluister van belachelijke sukkels,
hij vond de dood – met een vergeefse dorst naar wraak,
vol stille ergernis van hoop die was bedrogen.
Zijn schone liederen zijn verstomd,
ze zullen nimmer meer weerklinken:
naargeestig, nauw is nu zijn woonstee,
en op zijn lippen rust een zegel.

Maar gij, verwaten nageslacht
van vaderen vermaard om vuige schurkenstreken,
dat hielen likkend alle breuk en brokken lijmt
van door het levenslot mishandelde geslachten!
Gij die zo gretig om de troon in drommen staat,
gij beulen van de Roem, van Vrijheid en Genie!
Verschans u met het harde schild der wet,
en zwijg voor rechtbank en voor waarheid...!
Eens komt het godsgericht, vazallen van het kwaad!
U wacht een gruwelijk gericht,
niet vatbaar voor de klank van goud;
het kent de zaken en gedachten van tevoren.
Dan zoekt gij tevergeefs uw heil in laster –
het zal u deze keer niet helpen.
Met al uw zwarte bloed wast gij niet weg
het rechtgeaarde dichterbloed!